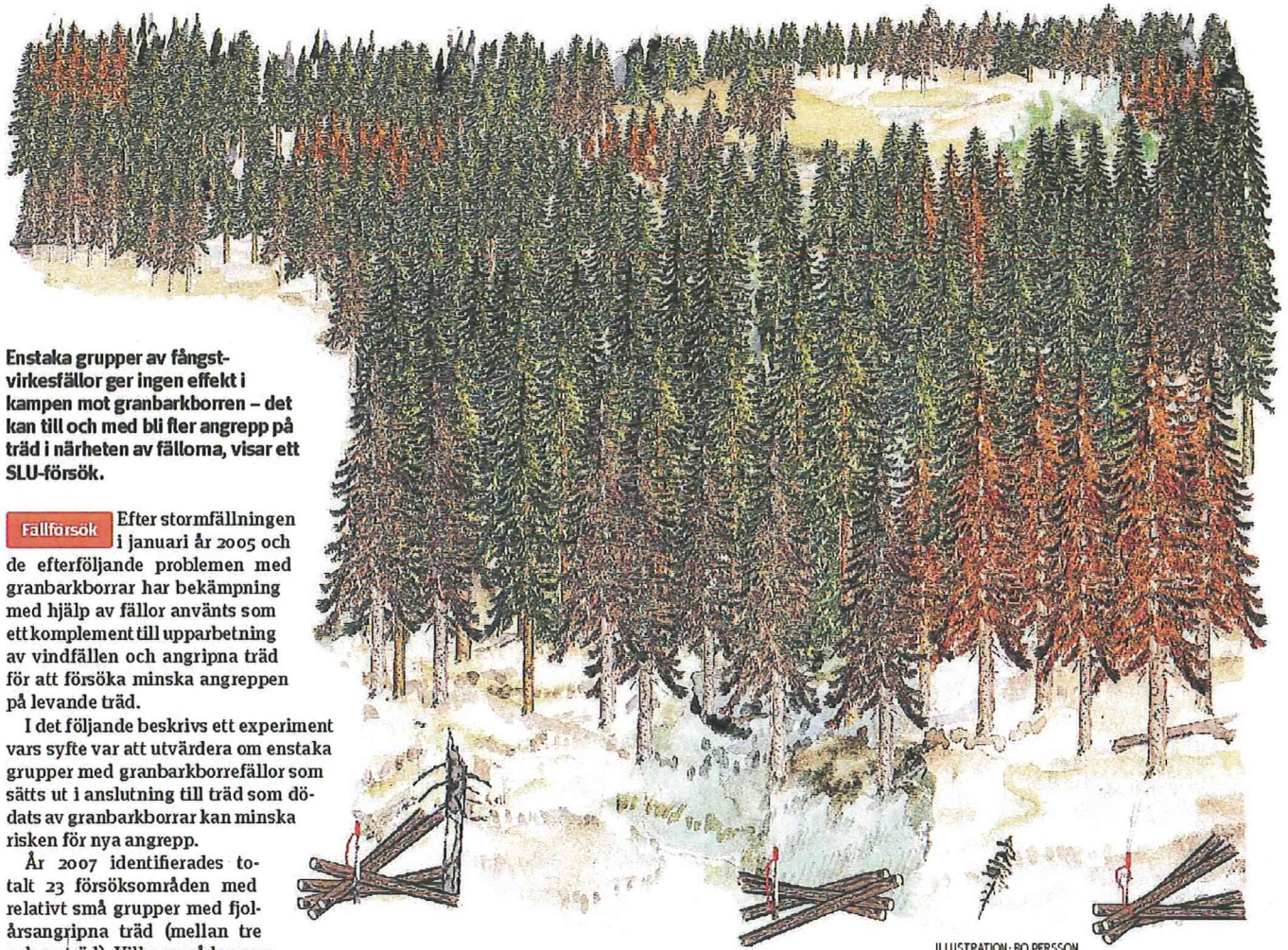

Ingen effekt av enstaka fällgrupper

Enstaka grupper av fångstvirkesfällor ger ingen effekt i kampen mot granbarkborren – det kan till och med bli fler angrepp på träd i närheten av fällorna, visar ett SLU-försök.

Fällförsök Efter stormfällningen i januari år 2005 och de efterföljande problemen med granbarkborrar har bekämpning med hjälp av fällor använts som ett komplement till upparbetning av vindfällan och angripna träd för att försöka minska angreppen på levande träd.

I det följande beskrivs ett experiment vars syfte var att utvärdera om enstaka grupper med granbarkborrefällor som sätts ut i anslutning till träd som dödas av granbarkborrar kan minska risken för nya angrepp.

År 2007 identifierades totalt 23 försöksområden med relativt små grupper med fjolårsangripna träd (mellan tre och 20 träd). Vilka områden som skulle bli fäll- respektive kontrollområden bestämdes med hjälp av slumpen.

Fällorna bestod av insekticidbehandlade granstockar betade med feromoner, så kallade fångstvirkesfällor. Dessa placerades så nära fjolårsangreppen som möjligt, men med ett säkerhetsavstånd på minst tio meter till oangripna granar. På hösten räknades träden som dödades av granbarkborrar inom en 100-metersradie från fjolårsangreppen. Försöket upprepades år 2008.

Det visade sig inte vara någon signifikant skillnad mellan fällområden och kontrollområden med avseende på antal angripna träd varken år 2007 eller år 2008. Om något så var det en trend mot att fler träd angreps i anslutning till fällorna. Detta trots att förutsättningarna för att uppnå en bekämpningseffekt var goda eftersom det generellt anses lättare att bekämpa små angreppshärdar än stora.

Att fällorna inte gav upphov till någon minskning av antalet angripna träd år 2007 kan åtminstone delvis ha berott på att vi inte hann få ut alla fällorna innan den rekordtidiga svärmningen startade. År 2008 var dock alla fällor på plats

innan den första svärmningen startade, men bekämpningseffekten uteblev trots det.

Slutsatsen från detta försök är alltså att man inte kan påverka det fortsatta angreppsförloppet runt en grupp träd som dödas av granbarkborrar med hjälp av enstaka grupper med fällor. Resultaten från denna studie bör anses vara mycket

tillförlitliga eftersom studien är välreplikerad och eftersom det fanns riktiga kontrollområden.

Varför uteblev bekämpningseffekten?

I denna studie sattes enstaka fällgrupper ut i ett landskap där det fanns gott om grupper med fjolårsangripna träd utan fällor i närheten.

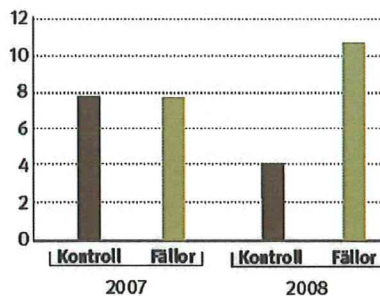
Den uteblivna bekämpningseffekten kan ha berott på att feromonfällorna styrde angreppen av kringflygande granbarkborrar från det omgivande landskapet till försöksytorna. Det vill säga, effekten av att fällorna fångade en del av de barkborrar som producerades i de närliggande fjolårsangripna träden kanske uppvägs av angrepp från inflygande barkborrar.

Ett annat storskaligt experiment har visat att om fällor däremot sätts upp systematiskt, utefter känsliga hyggeskanter, i större områden så kan man åstadkomma en bekämpningseffekt (se artikel på föregående uppslag).

Niklas Björklund

Bo Långström

Institutionen för ekologi, SLU i Uppsala

Resultatet. Antal träd som dödas av granbarkborrar i kontroll- respektive fällområden under år 2007 och 2008.